

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืด
ในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปี 2531/32

GENERAL STUDY ON FRESH WATER RAISING
IN LADKRABANG, BANGKOK 1988/89

ของ

นายพิชัย จินดาวงศ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2532

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

 ๒๐ / เมษ / ๘๒

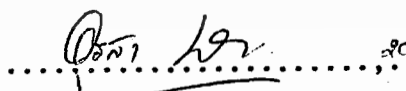
(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

 ๒๐ / เมษ / ๘๒

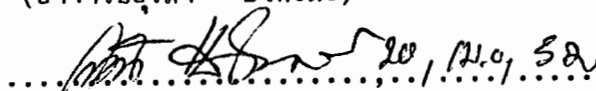
(อาจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

 ๒๐ / เมษ / ๘๒

(อาจารย์อรุสา บัวตะมะ)

หัวหน้าภาควิชา

 ๒๐ / เมษ / ๘๒

(อาจารย์อำนวยการ แสงโนรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รฟพ.

๖๖๔๒๗
๒๕๓๒

13400

ปัญหาพิเศษ
เรื่อง

การศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืด
ในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปี 2531/ 32

GENERAL STUDY ON FRESH WATER RAISING
IN LADKRABANG, BANGKOK 1988/89

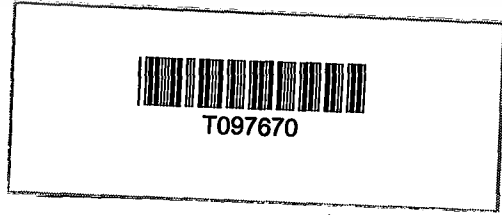
โดย
นายพิชัย จินดาวงศ์

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
พ.ศ. 2531

๑พ.
พ 642ก
๑531

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปี 2531/32

โดย : นายพิชัย จินดาวงศ์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ๑๐ / ๒๕๓ / ๓๒
(เสาวรีย์ ตะโพนทอง)

ปัจจุบันผลผลิตทางการประมงนับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เพราะสามารถส่งเป็นสินค้าออกเพื่อทำรายได้ให้กับประเทศได้มาก แต่การเพิ่มปริมาณของสัตว์น้ำยังอยู่ในอัตราที่ต่ำ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ การผลิตเพื่อการค้า ความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและการขยายตัวของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจซึ่งมีผลทำให้ความต้องการทางด้านการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่องนี้ เพื่อต้องการทราบสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดรวมถึงการใช้ต้นทุน รายได้ การตลาด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาค้นพบว่า เกษตรกรมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ทำการศึกษามาก มีอาชีพรองจากการเลี้ยงปลา คือ การทำสวนผลไม้ควบคู่กันไป ขนาดที่ดินที่ใช้เลี้ยงปลาคิดเป็นค่าเฉลี่ย 15.82 ไร่ เกษตรกรจะซื้อพันธุ์ปลามาจากเจ้าของบ่อเพาะพักในเขตลาดกระบัง สำหรับวิธีการเลี้ยงปลาน้ำจืดที่เคยเลี้ยงมา ส่วนการศึกษาถึงต้นทุน และรายได้จากการเลี้ยงปลาต่อรุ่นนั้นปรากฏว่า มีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 4,681.74 บาท ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,054.15 บาท เมื่อรวมต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 5,735.89 บาท ทางด้านรายได้ เกษตรกรมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 3,509.39 บาท เมื่อหักต้นทุนรวมแล้วมีกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,455.24 บาท การศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถึงภาวะการตลาด พบว่า พ่อค้าที่มารับซื้อปลาส่วนใหญ่เป็นพ่อค้ารวบรวมในท้องที่ ซึ่งมีการกำหนดราคาขายตามที่ตกลงกัน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงปลาคือ ปลาที่มีการเจริญเติบโตช้า เมื่อมีการเลี้ยงติดต่อกันหลายรุ่น การได้รับราคาไม่ยุติธรรม และราคาปลาไม่แน่นอน ส่วนปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและเงินทุนมีปัญหานั้นน้อยมาก ความสัมพันธ์ของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาคือช่วยกันสนับสนุน ๆ ครัว จึงจะมีการติดต่อปรึกษาหารือกันบ้าง เกษตรกรที่เลี้ยงปลาในเขตลาคกระบังนี้ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลอย่างจริงจัง

จากการศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาคกระบัง มีข้อเสนอแนะคือ เกษตรกรน่าจะมีการจัดตั้งหรือรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาขึ้นมาเพื่อที่จะได้อำนาจในการต่อรองเรื่องราคาปลา จัดระบบวิธีการซื้อขายที่ถูกต้องยุติธรรมและให้ความช่วยเหลือกันในเรื่องต่าง ๆ ในส่วนของรัฐบาลเองควรที่จะเข้ามามีบทบาทให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะในด้านให้คำแนะนำส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลายๆ ท่านที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางมาตั้งแต่ต้น อีกทั้งอาจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์ และอาจารย์อรุสา บัวตะมะ ซึ่งช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไข ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตของข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้น นั่นคือบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนในการศึกษามาโดยตลอด ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องนั้นจนแล้วเสร็จ นับเป็นความภาคภูมิใจในชีวิตการศึกษาของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

พิชัย จินดาวงศ์

4 เมษายน 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(2)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์	5
การตรวจเอกสาร	7
วิธีการศึกษา	12
บทที่ 2 สภาพทั่วไปของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	14
ประวัติความเป็นมา	14
อาณาเขตและการปกครอง	16
ประชากร	16
พื้นที่	17
อาชีพ	17
การนับถือศาสนา	17
การคมนาคม	17
สถานที่สำคัญทางศาสนา	19
สถานศึกษาในเขตลาดกระบัง	19
บทที่ 3 ผลการศึกษา	21
สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา	21
สภาพการเลี้ยงปลา	27
ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาต่อรุ่น	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การตลาด	32
ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา	34
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	36
สรุป	36
ข้อเสนอแนะ	38
เอกสารอ้างอิง	40
ภาคผนวก	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปริมาณและมูลค่าของสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งประเทศ พ.ศ. 2519-2528	3
2	ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้ทั้งประเทศจำแนกตามชนิด พ.ศ. 2525-2528	4
3	สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา	21
4	สภาพการเลี้ยงปลา	27
5	ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาต่อรุ่นเฉลี่ย/ไร่	30
6	การใช้จ่ายฐานะความเป็นอยู่และแหล่งเงินกู้ของ เกษตรกร	30
7	ภาวะการตลาด	32
8	ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

แผนที่เขตลาดกระบัง

20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

การประมงเป็นสาขาหนึ่งของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ ผลผลิตส่วนใหญ่จะนำมาเป็นอาหารเพื่อบริโภคภายในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ในรูปผลิตภัณฑ์ประมงในปี พ.ศ. 2529 ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำสามารถทำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอันดับหนึ่งของสินค้าออกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2529-2530: 4) ในระยะ 9-10 ปี ที่ผ่านมาปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับได้เพิ่มขึ้นจากจำนวน 1,695,000 เมตริกตัน เป็น 2,225,000 เมตริกตัน ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 3.6 (ตารางที่ 1) การที่อัตราเพิ่มขึ้นของสัตว์ที่จับได้ต่ำ เนื่องจากสัตว์น้ำที่จับได้จากแหล่งธรรมชาติมีปริมาณลดน้อยลง ทั้งนี้อาจเกิดจากสาเหตุที่มีการจับสัตว์น้ำมากเกินไป การตื่นเขินของดู และหนองน้ำ การทำลายป่าไม้ชายเลน ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน ปัญหาการฉวยโอกาสใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการจับสัตว์น้ำ การจับสัตว์น้ำโดยผิดวิธี เช่น การใช้ระเบิด ยาเบื่อเมา ไฟฟ้าช็อต การจับสัตว์น้ำในฤดูวางไข่และบริเวณที่พักรักษาของสัตว์น้ำวัยอ่อน อีกทั้งการประกาศใช้กฎหมายทะเลฉบับใหม่ที่รัฐชายฝั่งมีเอกสิทธิ์เหนือทะเลอาณาเขต เศรษฐกิจจะเพาะ 200 ไมล์ทะเล (ศักดิ์ชัย, 2530: 8) ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2528 ปริมาณสัตว์น้ำจืดที่จับได้มีอัตราการเพิ่มขึ้นต่ำ คือมีอัตราการเพิ่มเพียงร้อยละ 2.2 จากปริมาณ 147,000 เมตริกตัน ในปี พ.ศ. 2519 เป็น 167,000 เมตริกตัน ในปี พ.ศ. 2528 (ตารางที่ 1) เนื่องจากมีปัญหากับภาวะสิ่งแวดล้อมของสัตว์น้ำเป็นพิษมากขึ้น ทั้งจากแหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรมและแหล่งเกษตรกรรม ซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อความชุกชุมของสัตว์น้ำจืด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแม่น้ำสายสำคัญ ๆ เช่น ลำน้ำเจ้าพระยา และลำน้ำแม่กลอง เป็นต้น จึงทำให้ผลผลิตสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำเหล่านี้ลดน้อยลงไปอีก

ส่วนปริมาณสัตว์น้ำทะเลที่จับได้ก็มีอัตราเพิ่มขึ้นช้า คือเพิ่มจาก 1,552,000 เมตริกตัน ในปี พ.ศ. 2519 เป็น 2,053,000 เมตริกตัน ในปี พ.ศ. 2528 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปริมาณร้อยละ 3.9 ทั้งนี้เป็นเพราะต้นทุนในการผลิตสูง เนื่องจากราคาน้ำมันสูงขึ้น ดังนั้นต้นทุนที่จะเพิ่มปริมาณของสัตว์น้ำที่เป็นอาหารโปรตีนให้เพียงพอับความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายในประเทศ และเพื่อเพิ่มปริมาณการส่งออกของสัตว์น้ำก็คือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะ สัตว์น้ำประเภทปลา ซึ่งเป็นอาหารที่นิยมบริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ในปัจจุบันการเลี้ยงปลาเพื่อทดแทนปลาจากแหล่งธรรมชาติได้เพิ่มความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณปลาที่ได้จากแหล่งธรรมชาติลดน้อยลง อันมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพของแหล่งน้ำธรรมชาติ ประกอบกับความต้องการบริโภคอาหารประเภทปลามีเพิ่มมากขึ้น โดยในระยะเริ่มแรกของการเลี้ยงปลา เกษตรกรจะซุกบ่อไว้แล้วหาพันธุ์ปลาชนิดเดียวกันหรือหลายชนิดมาปล่อย หรือให้ปลาซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติเข้าไปในบ่อพร้อมกับการปล่อยน้ำ ซ้ำบ่อและปิดกั้นให้อาศัยอยู่ในบ่อและปล่อยให้เจริญเติบโตโดยหากอาหารกินเองตามธรรมชาติ เมื่อเห็นว่าปลาเจริญเติบโตได้ขนาดพอที่จะนำมาบริโภคจึงจะจับขึ้นมาบริโภคในครอบครัว จำหน่ายแจกเพื่อนบ้านใกล้เคียงหรือญาติพี่น้อง ต่อมาได้มีการนำความรู้ด้านวิชาการสมัยใหม่มาใช้ในการเลี้ยงปลา จนกระทั่งในปัจจุบันได้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ โดยมีการนำเทคนิคและวิทยาการสมัยใหม่มาช่วยในการเร่งผลผลิตด้วยอีกทางหนึ่ง

ในส่วนของรัฐบาลเองก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประมงน้ำจืด โดยวางนโยบายเพื่อดำเนินการควบคุมการทำประมงในอ่างเก็บน้ำ หนองบึงขนาดใหญ่ กำหนดเครื่องมือการทำประมงที่เหมาะสมและห้ามทำการประมงในบางฤดู มีโครงการบูรณะแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดเล็กเพื่อการประมง โดยปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กซึ่งมีสภาพเสื่อมโทรมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้ประมงเพิ่ม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาถึงการใช้จ่ายต้นทุนและรายได้ที่ได้รับจากการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
3. ศึกษาถึงภาวะการตลาดปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
4. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ปริมาณและมูลค่าของสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งประเทศ พ.ศ. 2519-2528

(ปริมาณ: เมตริกตัน)

(มูลค่า : ล้านบาท)

พ.ศ.	สัตว์น้ำจืด				สัตว์น้ำเค็ม				รวมทั้งสิ้น			
	ปริมาณ	อัตราเพิ่ม		ปริมาณ	อัตราเพิ่ม		ปริมาณ	อัตราเพิ่ม		ปริมาณ	อัตราเพิ่ม	
		ร้อยละ	มูลค่า		ร้อยละ	มูลค่า		ร้อยละ	มูลค่า		ร้อยละ	มูลค่า
2519	147.0	-	2,152.6	-	1,552	-	5,968.8	-	1,695	-	8,121.4	-
2520	122.0	-17.0	2,038.3	-5.3	2,068	33.3	8,622.2	44.5	2,190	28.9	10,660.5	31.3
2521	141.0	15.6	2,369.4	16.2	1,958	-5.3	11,458.7	32.9	2,099	-4.1	13,828.1	29.7
2522	133.0	-5.7	2,658.6	13.4	1,813	-7.4	11,318.5	-1.2	1,946	-7.3	14,004.1	1.3
2523	145.0	9.0	3,560.0	32.6	1,648	-9.1	10,507.5	-7.2	1,783	-7.9	14,067.5	0.5
2524	165.0	13.8	3,920.5	10.1	1,824	10.7	13,213.4	25.8	1,989	10.9	17,133.9	21.8
2525	130.0	-18.8	4,685.5	19.5	1,987	8.9	14,246.0	7.8	2,120	6.6	18,931.0	10.5
2526	155.0	15.7	4,002.1	-14.6	2,100	5.7	15,236.2	7.0	2,255	6.4	19,238.3	1.6
2527	162.0	4.5	3,796.8	-5.1	1,973	-6.0	14,541.0	-4.6	2,135	-5.3	18,337.1	-4.7
2528	167.0	3.1	4,134.9	8.9	2,053	4.3	15,650.6	7.6	2,225	4.2	19,785.5	7.9
เฉลี่ย	147.0	2.2	3,334.6	8.4	1,897.6	3.9	12,076.3	10.7	2,043.4	3.6	15,410.7	11.1

ที่มา: (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2529-30:128)

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจืดที่จับได้ทั้งประเทศจำแนกตามชนิด (ปริมาณ: เมตริกตัน)
พ.ศ. 2525-2528 (มูลค่า: ล้านบาท)

ชนิดสัตว์น้ำ	2525		2526		2527		2528	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ปลาช่อน	25,795	877.0	21,211	691.3	20,394	682.2	21,842	726.0
ปลาคูง	19,486	526.1	16,201	518.4	14,864	439.7	17,973	553.6
ปลาหมอ	12,742	242.1	9,910	175.2	9,159	119.5	9,635	212.1
ปลาตะเพียน	13,504	256.6	16,699	342.8	20,108	386.9	16,048	302.0
ปลานิล	7,182	114.9	14,587	211.1	21,441	312.4	15,367	272.0
ปลาไน	1,593	43.0	4,484	125.0	4,632	129.6	3,578	98.6
ปลาสลิก	13,627	163.5	20,094	248.2	18,846	229.9	23,056	290.3
ปลาสวายเทโพ	8,371	83.7	12,702	269.0	11,320	243.2	18,194	236.4
ปลาไหล	2,675	492.2	3,251	80.9	2,483	61.8	2,553	79.1
ปลาอื่นๆ	18,967	758.7	24,907	422.4	26,938	448.8	24,112	406.9
กุ้งก้ามกราม	-	-	2,998	411.1	4,734	522.7	7,158	725.4
กุ้งฝอย	3,547	574.6	2,924	10.2	2,680	10.7	3,130	15.6
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆ	6,073	552.6	5,479	496.5	4,220	208.4	4,807	216.3
รวม	133,562	4,685.0	155,447	4,002.1	161,819	3,795.8	167,453	4,134.9

ที่มา: (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2529-30:129)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงต้นทุนที่ใช้เลี้ยงปลาในท้องถิ่นที่ได้รับจากการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร
3. ทำให้ทราบถึงภาวะการตลาดปลาน้ำจืดในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้จะศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดชนิดต่าง ๆ เช่น สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา การใช้ปัจจัยต้นทุนและรายได้ที่ได้รับ การจัดจำหน่ายปลาสู่ตลาด ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการเลี้ยงปลาน้ำจืด โดยได้เลือกศึกษาเฉพาะในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นเขตที่ทำการศึกษาเพราะว่าในเขตนี้มีการเลี้ยงปลาน้ำจืดกันมากถึง 130 ราย โดยได้สุ่มศึกษาประชากรตัวอย่าง 50% คิดเป็นจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 65 ตัวอย่าง

นิยามศัพท์

เกษตรกร หมายถึง ผู้ซึ่งดำเนินการประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งในที่นี้หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพการทำบ่อเลี้ยงปลาในท้องถิ่นที่เขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร

ปลาน้ำจืด ในที่นี้ หมายถึง ปลาสร้อย ปลานิล ปลายี่สก ปลาตะเพียน ปลาไน และปลาจิ้น

ปลาสร้อย เป็นปลาไม่มีเกล็ด ลำตัวโดยทั่วไปมีสีขาวเงิน สีเทาเงิน บริเวณครีบหลังมีสีเหลืองอ่อน ตามปลายหางและครีบหลัง ครีบอกมีสีคล้ำค่อนข้างดำ มีหนวด 2 คู่ มีครีบ

หลัง 1 คู่ ครีบหู 1 คู่ ปลายหางยาวและเว้าลึกเป็นแฉก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลานิล มีลักษณะริมฝีปากบนและริมฝีปากกลางเสมอกัน บริเวณแก้มมีเกล็ด 4 แถว มีครีบหลังประกอบด้วยก้านครีบแข็ง 15-18 อัน และก้านครีบบอ่อนจำนวน 12-14 อัน ครีบก้นประกอบด้วยก้านครีบแข็ง 3 อัน และก้านครีบบอ่อน 9-10 อัน มีเกล็ดตามแนวเส้นข้างตัว 33 เกล็ด ลำตัวสีเขียวปนน้ำตาล ตรงกลางเกล็ดมีสีเข้ม ที่กระดูกแก้มมีจุดเขมอยู่จุดหนึ่งบริเวณส่วนอ่อนของครีบหลัง ครีบก้นและครีบท่างมีจุดสีขาวและสันสีดำตัวขาว

ปลาอีตัก ลำตัวค่อนข้างกลมยาว ริมฝีปากบนมีหนวดสั้น ๆ 1 คู่ ปากยึดหดได้ ครีบหลังมีก้านครีบ 9 อัน ครีบก้นมีก้านครีบ 5 อัน เกล็ดสีเหลืองทอง มีลายดำทอดยาวตามลำตัว 7 ลาย ด้านบนของหัวมีสีเหลืองปนสีเขียวยาวมาตามตาสีแดงอ่อน มีสีชมพูแทรกตามพื้นครีบท่างใหญ่แววเล็ก

ปลาตะเพียน มีลำตัวสีเงินแบนข้าง ขอบหลังยกสูงโค้ง หัวเล็ก ปากเล็ก ริมฝีปากบางมีจอยปากแหลม มีหนวดเล็ก ๆ 2 คู่ ก้านครีบแข็งอันที่ 4 ยาวที่สุด และมีฟันเลื่อยหยักกลาง เกล็ดตามแนวเส้นข้างตัวมี 29-31 เกล็ด ลำตัวส่วนหลังจะมีสีคล้ำ ส่วนท้องจะมีสีขาวवल เกล็ดตอนโคนมีสีเทาจนเกือบดำ

ปลาไน ลำตัวป้อมสั้นเล็กน้อย ริมฝีปากยึดหดได้ มีฟัน 3 แถว ในคอมมีหนวด 2 คู่ คู่หนึ่งยาว อีกคู่หนึ่งเป็นเพียงตุ่มเล็ก ๆ ครีบหลังยาวมีก้านครีบแข็งอยู่ตอนหน้า ครีบแข็งอันสุดท้ายใหญ่กว่าอันอื่น ๆ และแข็งแรง ขอบด้านหลังหยักเป็นเลื่อย ครีบหลังเริ่มตนตรงกับจุดเริ่มตนของครีบท้อง

ปลาจิ้น รูปร่างลักษณะคล้ายปลาไน มีลักษณะต่างกันมองเห็นได้ง่าย ๆ คือ ปลาจิ้นเป็นปลาที่มีเกล็ดใหญ่ เช่นเดียวกับปลาไนลำตัวกลมยาวคล้ายกระบองไม้ไฟ สีตามหลังค่อนข้างเขียว ชอบกินอยู่ตามผิวน้ำ หรือว่ายอยู่ตามผิวน้ำ ส่วนปลาจิ้น และปลาชัง หัวค่อนข้างใหญ่สีดำ ตัวสีคล้ำ ชอบหากินตามพื้นก้นบ่อ

ต้นทุนผันแปร หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยผันแปรซึ่งสามารถจะเพิ่มหรือลด หรือเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ได้ หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามจำนวนผลผลิตที่ต้องการจะผลิตได้แก่ ค่าพันธุ์ปลา ค่าอาหาร ค่าปูนขาว ค่าปุ๋ยคอก ค่าแรงงาน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นทุนคงที่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยคงที่ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไม่มี การเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ค่าภาษีที่ดิน ค่าเช่าที่ดิน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าสร้างบ่อ และค่าเสื่อม ราคาก่อปรุ

การตรวจเอกสาร

สมคิด ทักษิณวิสุทธิ์ และคณะ (2519) ศึกษาเศรษฐกิจการผลิตปลาชุกดานใน ตำบลมะขามล้ม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ปี พ.ศ. 2519 โดยมีจำนวนตัวอย่าง 35 ราย พบว่าปลาชุกดานใช้เวลาในการเลี้ยงประมาณ 3.4-5 เดือน ต้นทุนการผลิตปลาชุก ดานเฉลี่ยกิโลกรัมละ 12.39 บาท ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าอาหารร้อยละ 72.19 ค่าพันธุ์ปลาชุก ดานร้อยละ 20.68 อัตราการตายมีสูงเฉลี่ยถึงร้อยละ 85.61 ต้นทุนการตลาดเฉลี่ยกิโลกรัมละ 0.94 บาท ปลาชุกราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 14.02 บาท เมื่อหักต้นทุนการผลิตและการตลาดแล้ว ขาดทุนเฉลี่ยฟาร์มละ 26,095.53 บาท (รวมค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์แต่ไม่รวมดอกเบี้ยเงินกู้)

สะเทือน ปิ่นน้อย (2523) ได้ศึกษาเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดปลานิลใน เขตอำเภอบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยมีตัวอย่าง 50 ราย จากการศึกษาพบว่าภาวะวิเคราะห ์ฟังก์ชันการผลิตนั้นมีค่าสัมประสิทธิ์ของมูลสุกร มูลไก่ จำนวนพันธุ์ปลา และค่าแรงงานในครัวเรือน มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนขนาดของนอมนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและการ ผลิตรากำลังอยู่ในระยะผลตอบแทนเพิ่มขึ้น สำหรับต้นทุนการผลิต รายได้สุทธิและกำไรสุทธิเฉลี่ย ไร่ละ 3,017.07 บาท 4,391 บาท และ 1,378.60 บาท ทั้งนี้พบว่าระดับฟาร์มขนาดกลาง เป็นขนาดที่มีกำไรสูงสุดและยังสามารถได้รับกำไรสุทธิสูงเฉลี่ยไร่ละ 2,406.49 บาท ส่วนปัญหา การเลี้ยงปลานิลที่สำคัญคือเรื่องน้ำเสียซึ่งสามารถแก้ไขได้โดยวิธีการถ่ายเทน้ำ และปัญหาด้าน การตลาดได้แก่พ่อค้าคนกลาง โดยเฉพาะพ่อค้าชายส่งจะเป็นผู้กำหนดราคา

ประเสริฐ โตจันทร์ (2524) ได้ศึกษาเศรษฐกิจการผลิตปลาชุกดาน ในจังหวัด สุพรรณบุรี ปี พ.ศ. 2522 โดยมีตัวอย่างทั้งหมด 22 ราย แบ่งออกเป็นฟาร์มขนาดเล็ก 12 ตัวอย่าง และฟาร์มขนาดใหญ่ 10 ตัวอย่าง จากการศึกษาโดยใช้สมการการผลิตแบบคอบบ์ ดักลาส พบว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณปลาชุกดานที่ผลิตได้นี้สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยปลาเบ็ด น้ำมัน เชื้อเพลิง พันธุ์ปลาชุกดาน และขนาดของฟาร์มถึงร้อยละ 97.64 และการผลิตรากำลังอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะผลตอบแทนคงที่โดยที่ผลรวมของความยืดหยุ่นมากที่สุดเท่ากับ 0.6032 ส่วนประสิทธิภาพในการผลิตปลาตกตื้นนั้นพบว่าฟาร์มขนาดใหญ่ให้ประสิทธิภาพสูงกว่าฟาร์มขนาดเล็ก และในการที่จะให้ได้ว่าไรสูงสุดจากการผลิตตามสภาพของราคาปัจจัยการผลิตและราคาปลาตกตื้นที่ขายได้ ณ ที่ฟาร์มในขณะนั้นผู้ผลิตควรที่จะเพิ่มปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและปลาเบ็ดให้สูงขึ้น และควรลดพันธุ์ปลาตกตื้นทั้งสองระดับขนาดของฟาร์ม ส่วนการวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้ปรากฏว่าต้นทุนทั้งหมดต่อตารางเมตรของทุกระดับขนาดฟาร์ม ฟาร์มขนาดเล็ก และฟาร์มขนาดใหญ่เท่ากับ 197.24 บาท 180.71 บาท และ 201.94 บาท โดยแบ่งต้นทุนผันแปรได้เท่ากับ 188.99 บาท 168.04 บาท และ 194.84 บาท โดยเป็นต้นทุนคงที่เท่ากับ 8.25 บาท 12.67 บาท และ 7.10 บาท ปริมาณปลาตกตื้นที่ผลิตได้ต่อตารางเมตรของทุกระดับขนาดฟาร์ม ฟาร์มขนาดเล็กและฟาร์มขนาดใหญ่เท่ากับ 10.16 กิโลกรัม 7.25 กิโลกรัม และ 10.92 กิโลกรัม ราคาปลาตกตื้นที่ขายได้ ณ ที่ฟาร์มเท่ากับ 18.34 บาท 18.20 บาท และ 18.50 บาท กำไรสุทธิต่อตารางเมตรเท่ากับ -10.91 บาท -48.76 บาท 0.08 บาท

ภาค เหวรัตน์มณีกุล และคณะ (2525) ได้ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการทดลองเลี้ยงปลาบู่ในกระชังในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 3 กระชังพบว่ากระชังที่ 1 เลี้ยงปลาบู่ในกระชังไม้ไผ่ขนาดกระชัง 12 ตารางเมตร จำนวน 500 ตัว น้ำหนักเริ่มปล่อย 153 กิโลกรัม ใช้เวลาเลี้ยงประมาณ 8.3 เดือน จับปลาขายได้ทั้งหมด 326 กิโลกรัม ราคาขาย กิโลกรัมละ 180 บาท มีรายรับทั้งสิ้น 58,500 บาท หักต้นทุนทั้งหมด 33,543.24 บาท ดังนั้นมีกำไรสุทธิ 25,134.96 บาท

กระชังที่ 2 เลี้ยงปลาบู่ในกระชังไม้ไผ่ขนาด 10 ตารางเมตร ปล่อยปลาจำนวน 915 ตัว น้ำหนักเริ่มปล่อย 205 กิโลกรัม ใช้เวลาในการเลี้ยงประมาณ 5.3 เดือน จับปลาขายได้ทั้งหมด 397 กิโลกรัม ราคาขายกิโลกรัมละ 180 บาท มีรายรับทั้งสิ้น 71,460 บาท หักต้นทุนทั้งหมด 41,838.37 บาท ดังนั้นกำไรสุทธิ 5,624.36 บาท

กระชังที่ 3 เลี้ยงปลาบู่ในกระชังไม้จริงขนาด 15 ตารางเมตร ปล่อยปลาจำนวน 1,500 ตัว น้ำหนักเริ่มปล่อย 276 กิโลกรัม ใช้เวลาเลี้ยงประมาณ 8.5 เดือน จับปลาได้ทั้งหมด 631 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 180 บาท มีรายรับทั้งสิ้น 113,637.60 บาท หักต้นทุนทั้งหมด 63,796.10 บาท ดังนั้นมีกำไรสุทธิ 5,886.79 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นันทนา พุฒิกุล และ วราภรณ์ ทองซึ้ง (2526) ได้ศึกษาเศรษฐกิจการผลิต ปลูกในกระชังในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีจำนวนตัวอย่าง 52 ราย จำนวนกระชังทั้งหมด 126 กระชัง เมื่อพิจารณาจากผู้ประกอบการเลี้ยงทั้ง 52 ราย พบว่าผู้เลี้ยงมีกระชังโดยเฉลี่ยคนละ 2.42 กระชัง มีเนื้อที่เลี้ยงปลา 30.58 ตารางเมตร เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเลี้ยง 99,864.45 บาท เป็นค่าใช้จ่ายผันแปร 94,848.23 บาท ค่าใช้จ่ายคงที่ 5,016.22 บาท คิดค่าใช้จ่ายต่อปลาบู่ 1 กิโลกรัม เป็นเงิน 133.15 บาท ผลผลิตเฉลี่ยฟาร์มละ 750 กิโลกรัม มูลค่า 130,200 บาท มีรายได้สุทธิเฉลี่ยฟาร์มละ 30,135.55 บาท ผลตอบแทนของการ ลงทุนในอัตราร้อยละ 30.18 เมื่อพิจารณาต้นทุนและผลตอบแทนแยกตามจำนวนกระชังพบว่า การเลี้ยง 1 กระชัง จะให้ผลตอบแทนจากการลงทุนมากที่สุดคือในอัตราร้อยละ 22.62

พรศักดิ์ อรุณศิริพร (2527/28:72) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการเลี้ยงปลานิล และต้นทุนการผลิตปลานิลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าอายุของผู้เลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 50-59 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ป.1-ป.4 และมีแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 4 คน อาชีพเดิมของผู้เลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่ได้แก่การทำนาและในปัจจุบันอาชีพหลักของผู้ เลี้ยงปลานิลได้แก่การทำประมงน้ำจืด เพราะเห็นว่าการเลี้ยงปลานิลทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จะเลี้ยงปลามาแล้วประมาณ 1-3 ปี หนี้สินของผู้เลี้ยงปลานิลส่วนมากจะกู้มาจากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเฉลี่ยฟาร์มละ 59,237.94 บาท เสียดอกเบี้ยเฉลี่ย 16.68 บาทต่อปี สำหรับการกู้เงินนี้ได้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน ส่วนการชำระหนี้ของผู้ เลี้ยงปลานิลมีการชำระหนี้เพียงบางส่วนโดยทั่วไปผู้เลี้ยงปลานิลมีที่ดินเป็นของตนเอง

จำนวนบ่อเลี้ยงปลานิลเฉลี่ย 2.33 บ่อ ปล่อยจำนวนพันธุ์ปลาเฉลี่ยบ่อละ 18,112.04 ตัว เฉลี่ยฟาร์มละ 49,076.25 ตัวหรือไร่ละ 2,020.85 ตัว และระยะเวลาใน การจับปลาเพื่อการจำหน่ายเฉลี่ย 10.5 เดือน ขนาดปลาที่จับเฉลี่ย 3.67 ตัวต่อกิโลกรัม และ ผู้เลี้ยงปลานิลได้ผลผลิตปลานิลเฉลี่ยฟาร์มละ 6,138.44 กิโลกรัมซึ่งคิดเป็นไร่ละ 291.46 กิโลกรัม

ในด้านต้นทุนการผลิตปลานิลเฉลี่ยฟาร์มละ 101,514.35 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 1,937.38 บาท และผู้เลี้ยงปลานิลมีรายได้สุทธิเฉลี่ยฟาร์มละ 69,710.30 บาท หรือไร่ละ 844.25 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ของผู้เลี้ยงปลาในกับเพื่อบ้านอยู่ในเกณฑ์ดี ทิศนคติของผู้เลี้ยงปลานิล ที่มีต่อผู้เลี้ยงรายใหม่ คิดว่าผู้เลี้ยงปลารายใหม่จะประสบปัญหาทางด้านการเงินทุน ส่วน ปัญหาด้านการผลิตนั้นผู้เลี้ยงปลาไม่มีปัญหาส่วนใหญ่จะประสบปัญหาด้านการตลาด เช่น ใ้ราคาต่ำ และราคาไม่แน่นอน หรือประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางด้านน้ำ เช่น น้ำเสีย น้ำไม่พอหรือน้ำท่วม ส่วนความสัมพันธ์ของผู้เลี้ยงปลา กับหน่วยงานราชการปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

วรางคณา พนมเสริฐ (2529) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปลา ในกระชัง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนตัวอย่าง 44 ราย โดยได้แบ่งการศึกษาตามขนาดฟาร์มออกเป็น 2 ระดับคือ ฟาร์มขนาดเล็กมีเนื้อที่กระชังตั้งแต่ 4.5-12 ตารางเมตร จำนวน 19 ราย ฟาร์มขนาดใหญ่มีเนื้อที่กระชังมากกว่า 12 ตารางเมตรขึ้นไป จำนวน 25 ราย ผลการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจปรากฏว่า ผู้เลี้ยงปลาที่มีอายุเฉลี่ย 37.70 ปี มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา มาแล้วเฉลี่ย 3.39 ปี อาชีพเดิมส่วนใหญ่ทำนาและสาเหตุที่สนใจการเลี้ยงปลาเพราะเห็นว่ารายได้ดีกว่าแต่ในบางรายก็ยังทำนาควบคู่กับการเลี้ยงปลาด้วยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.59 คน ทำงานฟาร์มเฉลี่ย 1.59 คน ผู้เลี้ยงทั้งหมดดำเนินธุรกิจแบบส่วนตัว บางรายรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5-10 คน สำหรับทรัพย์สินที่ใช้ประกอบการเลี้ยงปลามีมูลค่าเฉลี่ยฟาร์มละ 2,342.89 บาท ส่วนเกษตรกรที่หันมาเลี้ยงปลาเฉลี่ย 63.64 ของเกษตรกรทั้งหมดซึ่งผู้ทุกรายจะถูจากสหกรณ์การเกษตรอำเภอบางปะหัน ซึ่งตนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอยู่ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 14 ต่อปี เกษตรกรมีหนี้สินเฉลี่ยต่อฟาร์มต่อปี 11,324.89 บาท ผู้เลี้ยงปลา มีเนื้อที่กระชังทั้งหมดเท่ากับ 612.3 ตารางเมตรและเนื้อที่กระชังเฉลี่ยฟาร์มละ 13.87 ตารางเมตร ปล่อยลูกปลาลงในกระชังเฉลี่ยตารางเมตรละ 20.54 กิโลกรัม เลี้ยงเป็นเฉลี่ย 6.43 เดือน

สำหรับต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยในการผลิตปลาต่อตารางเมตรของเนื้อที่กระชังของทุกระดับฟาร์มทั้งฟาร์มขนาดเล็ก และฟาร์มขนาดใหญ่เท่ากับ 3,994.14 บาท 4,156.14 บาท และ 3,943.48 บาท โดยแบ่งเป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 3,657.83 บาท 3,844.31 บาท และ 3,559.48 บาท เป็นต้นทุนคงที่เท่ากับ 336.31 บาท 311.83 บาท และ 344.00 บาท

สำหรับรายได้จากการผลิตปลา โดยคิดตามราคาของผู้เลี้ยงขายได้ที่ปากกระชัง แล้วปรากฏว่ารายได้สุทธิเฉลี่ยต่อตารางเมตรของเนื้อที่กระชังของทุกระดับขนาดฟาร์มทั้งฟาร์มขนาดเล็กและฟาร์มขนาดใหญ่เท่ากับ 604.82 บาท 8.98 บาท 806.40 บาท ส่วนรายได้สุทธิเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อผลผลิตปลาบู่ 1 กิโลกรัม เท่ากับ 26.05 บาท 0.37 บาท 32.67 บาท

สำหรับภาวะการตลาดปลาบู่ ปรากฏว่าขณะนี้ปลาบู่กำลังเป็นที่สนใจของผู้บริโภค ภายในประเทศ โดยภัตตาคารใหญ่ ๆ จะรับซื้อปลาบู่มาปรุงอาหารตามที่ถูกค้ำของคนที่ต้องการ ส่วนวิธีการตลาดพบว่าผู้เลี้ยงปลาบู่จำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้ารวบรวมและภัตตาคารร้อยละ 99.66 และ 0.34 ส่วนเหลือการตลาดปลาบู่ขนาดเล็กกระหว่างผู้ผลิตกับพ่อค้ารวบรวม และพ่อค้ารวบรวมกับภัตตาคารเฉลี่ยกิโลกรัมละ 17.80 บาท และ 100.00 บาท ส่วนเหลือการตลาดปลาบู่ขนาดใหญ่ระหว่างผู้ผลิตกับพ่อค้ารวบรวมและพ่อค้ารวบรวมกับผู้ส่งออกเฉลี่ยกิโลกรัมละ 16.92 บาท 50.00 บาท

พร้อมพร ตาลกุล (2531) จากการวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปลากะพงขาว ระยะปลาเนื้อ (Growout) ในประเทศไทย ปีการผลิต 2528 ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เลี้ยงปลากะพงขาว 71 รายในท้องที่ 11 จังหวัด คือ จันทบุรี, กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร, พังงา, สตูล, กระบี่, ตรัง, ภูเก็ต, สงขลา, ปัตตานี และประจวบคีรีขันธ์ สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตปลากะพงขาวปรากฏว่าต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์มของการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังมีค่าสูงสุดเท่ากับ 53,012.47 บาท รองลงมาได้แก่การเลี้ยงปลากะพงขาวในนาและในบ่อ เท่ากับ 37,374.62 บาท และ 29,846.86 บาท โดยคิดเป็นต้นทุนผันแปรสำหรับการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังและในบ่อเท่ากับ 43,204.32 บาท 30,439.44 บาท และ 23,708.75 บาท และต้นทุนคงที่เท่ากับ 9,808.15 บาท 16,935.18 บาท และ 6,066.11 บาท โดยผู้เลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังได้รับกำไรสุทธิสูงสุดเท่ากับ 29,949.59 บาท รองลงมาได้แก่การเลี้ยงปลากะพงขาวในนาและในบ่อ จะได้รับกำไรสุทธิเท่ากับ 22,684.84 บาท และ -721.39 บาท เมื่อหักต้นทุนเงินสดออกจากรายได้ทั้งหมดปรากฏว่าการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ในนาและในบ่อมีกำไรสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 46,887.04 บาท 30,272.80 บาท และ 9,374.93 บาท

เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนและผลตอบแทนเฉลี่ยต่อน้ำหนักปลากะพงขาว 1 กิโลกรัม ปรากฏว่าต้นทุนทั้งหมดของการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อมีค่าสูงสุดเท่ากับ 61.75 บาท รองลงมาได้แก่การเลี้ยงในกระชังและในนาเท่ากับ 45.13 บาท และ 40.57 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนผันแปรสำหรับการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อ ในกระชัง และในนาเท่ากับ 49.21 บาท 36.78 บาท และ 33.04 บาท และต้นทุนคงที่เท่ากับ 12.54 บาท 8.35 บาท และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.53 บาท โดยการเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ได้รับกำไรสุทธิสูงสุดเท่ากับ 25.47 บาท รองลงมาได้แก่การเลี้ยงปลากะพงขาวในนาและในบ่อจะได้รับกำไรสุทธิเท่ากับ 24.61 บาท และ -1.49 บาท และผู้เลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง ในนา ในบ่อ จะมีกำไรสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเท่ากับ 39.88 บาท 32.85 บาท และ 19.39 บาท สำหรับปัญหาที่พบจากการเลี้ยงปลากะพงขาวได้แก่ปัญหาเรื่องการขาดแคลนพันธุ์ปลา โดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อนและฤดูหนาว การขาดแคลนปลาเปิดซึ่งเป็นอาหารปลาลดน้อยลง ปัญหาเรื่องโรคซึ่งเกิดจากปลิงใส่เกาะที่เหงือกปลาซึ่งมักมีอาการคันและคัน ปลาต้องเอาตัวถูกับของแข็งทำให้เกิดบาดแผลจะทำให้เชื้อแบคทีเรียเข้าไคง่ายนอกจากนี้ยังมีปัญหารูปร่างเสีย ซึ่งเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำลำคลองหรือเกิดจากการใช้สารเคมีเกษตร

วิธีการศึกษา

1. การรวบรวมข้อมูล รวบรวมโดยการสำรวจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์ (Interviews) โดยออกแบบสอบถามซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สภาพทั่ว ๆ ไปของผู้เลี้ยงปลา ตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงปลา ตอนที่ 3 ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาต่อรุ่น ตอนที่ 4 การตลาด ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคของการเลี้ยงปลา ตอนที่ 6 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์เกษตรกรโดยตรง ด้วยการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple random sampling จากเกษตรกร ซึ่งการสัมภาษณ์จะทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง

1.2 การสังเกต (Observation) โดยสังเกตจากการไปสำรวจสภาพความอยู่ของเกษตรกรเพื่อความแน่นอนชัดเจนยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการไปสัมภาษณ์

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

2.1 ร้อยละ $\frac{n}{N} \times 100$

n = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมดที่ทำการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$2.2 \text{ การหาค่าเฉลี่ย}(\bar{x}) = \frac{\sum x_i}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการศึกษาวิเคราะห์

$\sum x_i$ = คะแนนของครอบครัวที่ ($x_i=1,2,3\dots,N$)

N = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมด

$$2.3 \text{ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \pm \sqrt{\frac{\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{N}}{N}}$$

S.D = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$(\sum x)^2$ = ผลรวมคะแนนครอบครัวทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum x^2$ = คะแนนแต่ละครอบครัวยกกำลังสอง

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2.4 พิสัย = คะแนนต่ำสุดและคะแนนสูงสุด

3. การวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้

ต้นทุนคงที่ = ค่าภาษีที่ดิน + ค่าเช่าที่ดิน + ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ + ค่าสร้างบ่อ + ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์

ต้นทุนผันแปร = ค่าพันธุ์ปลา + ค่าอาหาร + ค่าปูนขาว + ค่าปุ๋ยคอก + ค่าแรงงาน + ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง + ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ต้นทุนทั้งหมด = ต้นทุนผันแปร + ต้นทุนคงที่

รายได้ทั้งหมด = จำนวนผลผลิตปลา น้ำจืด x ราคาปลา น้ำจืดที่ขายได้

รายได้สุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนผันแปร

กำไรสุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพทั่วไปของเขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร

ประวัติความเป็นมา

เขตลาคกระบัง (อำเภอลาคกระบังเดิม) ยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอนถึงความเป็นมาของคำว่า "ลาคกระบัง" แต่คำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาของคนเก่า ๆ พอสันนิษฐานเบื้องต้นได้

2 ประเด็นด้วยกันคือ

1. ข้อสันนิษฐานทางอักษรศาสตร์ คำว่า "ลาค" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้อธิบายว่า หมายถึง การปูแผ่ออกไปอย่างหนึ่งแผ่แบนออกไปอย่างหนึ่ง และต่ำลงมาที่ละน้อยอย่างหนึ่ง ซึ่งถ้าพิจารณาภูมิประเทศของอำเภอนี้แล้ว จะเห็นได้ว่าถ้ามองจากคำว่า "ลาค" มาเป็นชื่อซึ่งอธิบายให้เห็นถึงลักษณะพื้นที่เช่นนี้ไม่ผิดไปจากความเป็นจริงเลย เพราะพื้นที่ของท้องถื่นเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ไพศาล มีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่เขตมีนบุรี เขตหนองจอก จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสมุทรปราการ เขตบางกะปิ และเขตพระโขนง เมื่อลักษณะของพื้นที่เป็นเช่นนี้ชาวบ้านจึงได้พากันเรียกว่า "ลาค" ดังที่ราษฎรในท้องที่อื่น ๆ ที่ผ่านไปมาเรียกท้องที่ของตนที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับกับอำเภอท้องที่นี้ว่า "ลาค" ส่วนคำว่า "ลาคกระบัง" นั้นเป็นชื่อของเครื่องมือจับสัตว์น้ำชนิดหนึ่งอันประกอบด้วยฝือกและรางแหรูปกรวยแหลม กั้นทางน้ำบังคับให้ปลาต้องเข้าไปติดอยู่ในรางนั้น เท่าที่สันนิษฐาน คำว่า "ลาคกระบัง" กับ "กระบัง" ซึ่งน่าจะเป็นคำ ๆ เดียวกันก็เพราะอำเภอนี้แต่เดิมขึ้นอยู่กับจังหวัดมีนบุรี (ปัจจุบันเป็นเขตมีนบุรี) ซึ่งเป็นเมืองที่อุดมไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด และชาวบ้านในแถบนี้ก็คงใช้กระบั้งเป็นเครื่องมือจับปลา ทั้งนี้เองจึงได้เรียกท้องที่ราบลุ่มซึ่งมีวิธีจับปลาดังกล่าวไว้ว่า "กระบัง" ว่า "ลาคกระบัง"

2. ข้อสันนิษฐานทางตำนาน จากคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาว่าบริเวณท้องที่นี้แต่เดิมเป็นป่ากร้างพื้นที่เป็นเชิงลาดเป็นที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด โดยเฉพาะฝูงช้างป่าซึ่งผ่านไปมาเสมอแถวตำบลลาคกระบัง จนพื้นที่ทั้งหลายลงมาหลายแห่งชาวบ้านจึงเรียกบริเวณนี้ว่า "ลาคหัง" ต่อ ๆ มาที่เพี้ยนเป็น "ลาคกระบัง" เป็นชื่อตำบลหนึ่งอยู่ในท้องที่ของอำเภอแสนแสบ จนกระทั่งต่อมาเมื่อพลเอกสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้เสด็จมาตรวจราชการ จึงได้ทรงเปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอลาคกระบัง ตามชื่อตำบลท้องที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"กิ่งอำเภอลาดกระบัง" เดิมชื่ออำเภอส่นแสบตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลลาดกระบัง อยู่ในความปกครองดูแลของจังหวัดมณฑลบุรี เมื่อราว พ.ศ. 2464-2469 ในขณะนั้นพลเอกสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้เสด็จไปตรวจราชการ ณ กิ่งอำเภอส่นแสบ ซึ่งอยู่ริมคลองประเวศบุรีรมย์ คงจะทรงเห็นอำเภอส่นแสบไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะคลองส่นแสบเป็นอำเภอลาดกระบัง ตรงกับคำปล้ำที่ว่า การอำเภอลาดกระบังขึ้น ในความปกครองของจังหวัดมณฑลบุรี ต่อมาจึงยุบจังหวัดมณฑลบุรีไปขึ้นกับจังหวัดพระนคร อำเภอลาดกระบังก็ขึ้นกับจังหวัดพระนครด้วย ครั้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2481 กระทรวงมหาดไทย ได้ลดฐานะจากอำเภอลาดกระบัง เป็นกิ่งอำเภอลาดกระบัง ขึ้นอยู่ในความปกครองของอำเภอมณฑลบุรี จังหวัดพระนคร ตั้งอยู่ที่ปากคลองสองแควเนื่องจากกิ่งอำเภอลาดกระบังถูกรุกทรุดโทรม เสื่อมร้างกันกระเทาะหากปล่อยไว้นานแล้วจะเป็นอันตรายแก่ผู้มาติดต่อราชการ ประกอบกับสถานที่เดิมไม่เป็นที่อยู่อาศัยกลางของประชาชนผู้มาติดต่อกับสถานที่ราชการ ดังนั้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2487 (ขณะนั้นนายศกชัย กาญจนวรรณ เป็นปลัดกิ่งอำเภอลาดกระบัง) จึงได้โอนญัตติโอนกิ่งอำเภอลาดกระบัง จากที่เดิมมาปลูกสร้างในที่ดินให้เช่าของนายหยิน กิมสู่นจันทร์ ในหมู่ที่ 1 ตำบลลาดกระบัง โดยใช้ไม้และเครื่องอุปโภคบริโภคของเก่าทั้งสิ้น เนื้อที่ดินให้เช่าจำนวน 1,088 ตารางวา สถานที่นี้เป็นย่านกลางของประชาชนผู้มาติดต่อกับทางราชการ

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2500 ฯพณฯ จอมพล ป.พิบูลสงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายกรัฐมนตรี เดินทางไปที่วัดพลมานีย์ ได้สอบถามถึงภาวะการณ์และความต้องการของประชาชนในท้องที่ซึ่งราษฎร ในท้องที่กิ่งอำเภอลาดกระบังมีความต้องการให้ทางราชการได้ยกฐานะกิ่งอำเภอลาดกระบังขึ้นเป็นอำเภอเพราะการไปมาติดต่อกับอำเภอมณฑลบุรีไม่สะดวก

ต่อมาได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 74 ตอนที่ 25 ลงวันที่ 5 มีนาคม 2500 ให้ตั้งกิ่งอำเภอลาดกระบัง อำเภอมณฑลบุรี จังหวัดพระนครขึ้นเป็นอำเภอลาดกระบัง อำเภอมณฑลบุรี จังหวัดพระนคร ขึ้นเป็นอำเภอเรียกว่า "ลาดกระบัง" ขึ้นอยู่ในความปกครองของจังหวัดพระนคร โดยมีเหตุผลว่ากิ่งอำเภอลาดกระบัง อำเภอมณฑลบุรี จังหวัดพระนคร มีท้องที่กว้างขวางอยู่ห่างจากอำเภอที่ขึ้นอยู่กับ และในขณะนี้ประชาชนแน่นหนากว่าเดิมสภาพท้องที่เจริญขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปกครอง และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั้งเพื่อประโยชน์การส่งเสริมท้องที่ให้เจริญยิ่งขึ้น กิ่งอำเภอลาดกระบังจึงมีฐานะเป็นอำเภอตั้งแต่วันที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6 มีนาคม 2500 เป็นต้นมา ต่อมาได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ให้ยุบนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เป็นกรุงเทพมหานคร และให้เรียกคำว่า "อำเภอ" เป็น "เขต" อำเภอลาดกระบัง จึงเรียกว่า เขตลาดกระบัง ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2515 เป็นต้นมา

อาณาเขตและการปกครอง

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเขตลาดกระบัง เป็นที่ราบลุ่ม ประกอบด้วยคลองชลประทานและคลองธรรมชาติ จำนวนมาก ซึ่งเป็นเส้นเลือดสำคัญที่หล่อเลี้ยงไร่นาในพื้นที่ทั้งหมด 123,859 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตหนึ่งในจำนวน 24 เขตของกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร แบ่งเขตการปกครองภายในเขตออกเป็น 6 แขวงคือ

1. แขวงลาดกระบัง
2. แขวงคลองสองต้นนุ่น
3. แขวงคลองสามประเวศ
4. แขวงลำปลาหัว
5. แขวงทับยาว
6. แขวงชุมทอง

นอกจากนี้ เขตลาดกระบังยังมีอาณาเขตติดต่อกับเขตปกครองอื่น ๆ อีกดังนี้
ทิศเหนือ ติดต่อกับ เขตมีนบุรีและเขตหนองจอก

ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตอำเภอบางพลี และอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตบางกะปิ และเขตพระโขนง

ประชากร

ประชากรในเขตลาดกระบัง เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2531 มี ประชากรทั้งหมด

60,198 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรที่เป็นชาย	29,636 คน
ประชากรที่เป็นหญิง	30,562 คน

พื้นที่

ลักษณะการใช้ที่ดินของพื้นที่เขตลาคกระบัง เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2531 พื้นที่ทั้งหมด

123,895 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่การเกษตร	77,408 ไร่
พื้นที่ทำนา	40,601 ไร่
พื้นที่ทำสวน	5,354 ไร่
พื้นที่บ่อปลา	5,221 ไร่
ครอบครัวเกษตรกร	2,527 ครอบครัว

อาชีพ

ลักษณะภูมิประเทศของเขตลาคกระบัง เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม แต่เนื่องจากเป็นเขตอุตสาหกรรม การทำการเกษตร จึงลดน้อยลงและมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ฉะนั้นอาชีพของประชากรจึงมีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่เป็นเกษตรกร ค้าขาย และรับราชการ การทำธุรกิจส่วนตัวและอาชีพบริการมีน้อยมาก

การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในท้องที่เขตลาคกระบังนับถือศาสนาพุทธ 70% ศาสนาอิสลาม ประมาณ 20% ส่วนอีก 10% นับถือศาสนาคริสต์และอื่น ๆ

การคมนาคม

เส้นทางหลักที่ใช้ในการคมนาคมแข่งได้ 2 ประเภทคือ

1. เส้นทางคมนาคมในเขต ส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้เส้นทางน้ำเป็นหลักในการติดต่อเดินทางระหว่างหมู่บ้าน ระหว่างตำบล หรือแขวง ระหว่างแขวงกับเขตและตลาดในบางส่วน ก็ใช้เส้นทางถนนและทางรถไฟเป็นบางส่วน

2. เส้นทางคมนาคมระหว่างเขตกับภายนอกเขต ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางรถยนต์และทางรถไฟในการเดินทางเข้าสู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง เส้นทางหลักทางน้ำที่สำคัญมีถึง 39 คลอง แบ่งเป็น

คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทานมี 13 คลอง คือ คลองหัวตะเข้ คลองประเวศบุรีรมย์ คลองสี่ลาดบัวขาว คลองลาดกระบัง คลองลำปลาโท้ว คลองหนึ่ง คลองทับยาว คลองมอญกลาง คลองหลวงแพ่ง คลองสอง คลองสาม คลองพระยาเพชร

คลองที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตลาดกระบัง มี 27 คลอง คือ คลองบัวเกราะ คลองหนองตะกรา คลองแขก คลองหนองปรือ คลองหนองจอก คลองกาหลง คลองตาสอน คลองลำปลา คลองลำไยแบน คลองลำตาอิน คลองลำตาอุ คลองลำหลุมบัว คลองบางคูเวียง คลองลำมะละกอ คลองมอญ คลองลำพะอง, คลองลำมะขาม คลองลำกอไผ่ คลองเจ๊ก คลองลำชาตเตย คลองลำพุดซา คลองลำแตงโม, คลองแม่จันทร์ คลองลำบึงบัว คลองลำอ้อตัน คลองลำนายไส้ คลองบัวลอย นอกจากนี้ยังมี คลองเล็กและลำรางเชื่อมต่อคลองต่าง ๆ อีกมากมาย

เส้นทางถนนที่สำคัญมีอยู่ 6 สาย

1. ถนนลาดกระบัง ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตพระโขนง
2. ถนนร่มเกล้า ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตมีนบุรี
3. ถนนฉลองกรุง ติดต่อกันระหว่างเขตลาดกระบังกับเขตหนองจอก
4. ถนนเจ้าคุณทหาร เชื่อมต่อระหว่างถนนร่มเกล้ากับถนนฉลองกรุง
5. ถนนหลวงแพ่ง
6. ถนนสายวัดกิ้งแกว ตั้งต้นจากเขตลาดกระบังไปบรรจบกับถนนสาย

บางนา-ตราด ที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ทางรถไฟ มีรถไฟสายตะวันออกแล่นผ่านสถานีรถไฟลาดกระบัง สถานีรถไฟหัวตะเข้ และสถานีรถไฟหลวงแพ่ง

สถานที่สำคัญทางศาสนา

วัดทางพุทธศาสนา	จำนวน 12	วัด
มัสยิด	จำนวน 5	แห่ง
โบสถ์คริสต์ศาสนา	จำนวน 1	แห่ง
ศาลเจ้า	จำนวน 4	แห่ง

สถานศึกษาในเขตลาดกระบัง

1. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน
3. โรงเรียนราษฎร์ จำนวน 4 โรงเรียน
4. โรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน
5. วิทยาลัยระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง จำนวน 1 โรงเรียน
6. มหาวิทยาลัย(สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง) จำนวน 1 แห่ง

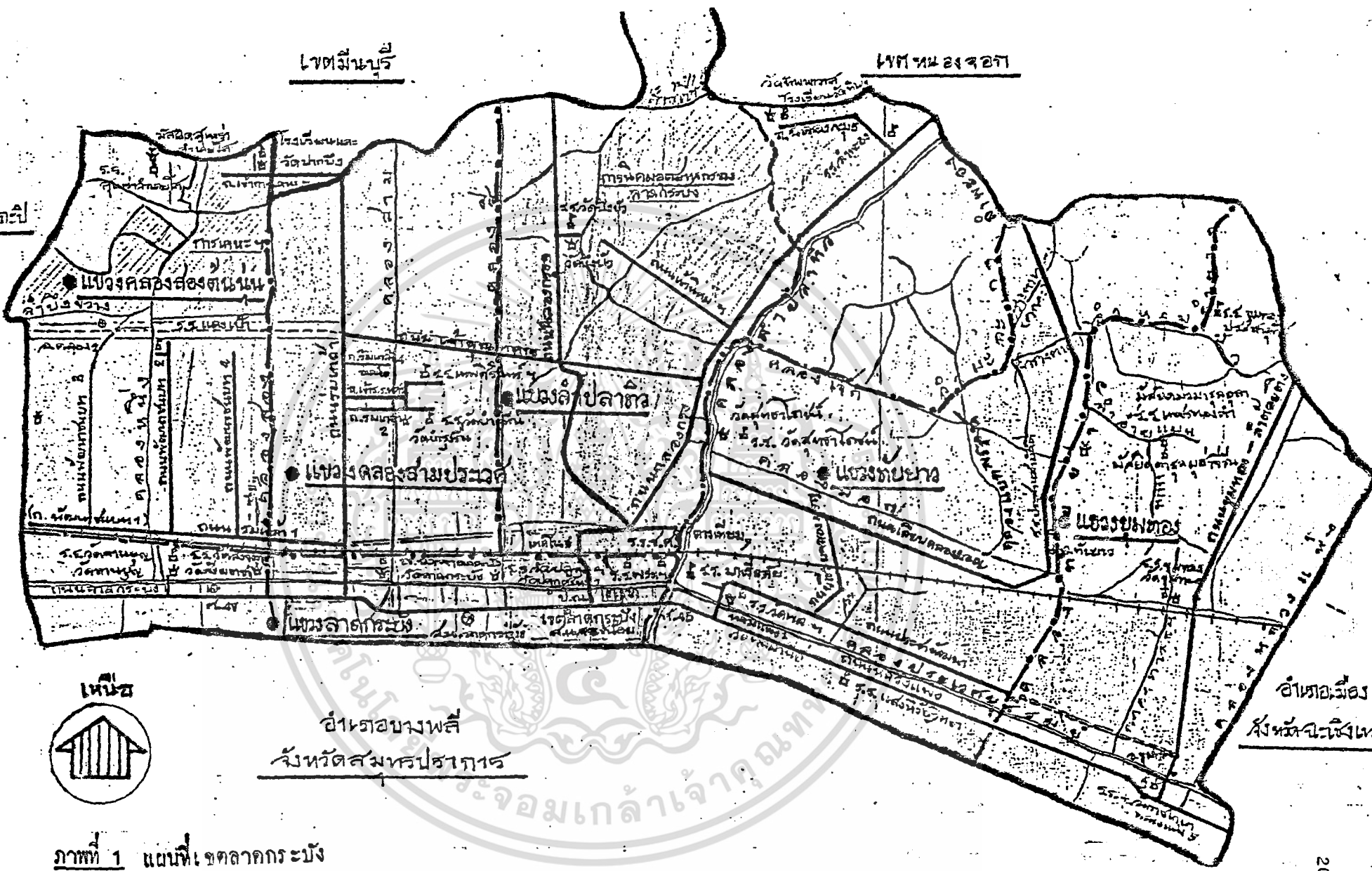
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขตมีนบุรี

เขตมีนบุรี ๒๖๓๒๓

เขตบางกะปิ

เขตพระโขนง

อำเภอขงพลี
จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอเมือง
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 1 แผนที่เขตลาดกระบัง

ที่มา : (สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร , 2531)

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 65 ราย มีผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา

			N = 65
	ราย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>	ชาย	52	80.00
	หญิง	13	20.00
<u>อายุ</u>	20-29	5	7.69
	30-39	24	36.92
	40-49	23	35.38
	50-59	9	13.85
	60-69	3	4.62
	70-79	1	1.54
	อายุเฉลี่ย	41.46 ปี	
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10.62	
	นิสัย	20-70	
<u>ภูมิลำเนาเดิม</u>	อยู่ในท้องที่เขตลาดกระบัง	53	81.54
	ย้ายมาจากทอน	17	18.46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในกิจการการศึกษาเท่านั้น เมื่อเผยแพร่ให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดลอกสิ่งเหล่านี้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ศาสนาที่นับถือ</u>		
พุทธ	62	95.38
คริสต์	3	4.62
<u>เชื้อชาติและสัญชาติ</u>		
ไทย	65	100.00
<u>สภาพการสมรส</u>		
โสด	6	9.23
แต่งงานแล้ว	59	90.77
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	1.54
จบชั้นประถมศึกษา	25	38.46
จบชั้นมัธยมศึกษา	29	44.62
อนุปริญญา	6	9.23
ปริญญาตรีขึ้นไป	4	6.15
<u>จำนวนสมาชิกในครอบครัว</u>		
2-4 คน	25	38.46
5-7	36	55.38
8-10	4	6.16
จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย	5.14 คน	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.55	
พิสัย	2-10	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>จำนวนแรงงานในครอบครัว</u>		
1-3 คน	63	96.92
4-6 คน	2	3.08
แรงงานในครอบครัวเฉลี่ย 1.82 คน		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75		
พิสัย 1-5		
<u>อาชีพหลัก</u>		
ทำนา	3	4.62
เลี้ยงปลา	49	75.38
รับราชการ	5	7.69
ค้าขาย	6	9.23
รับจ้าง	2	3.08
<u>อาชีพรอง</u>		
ทำนา	2	3.08
เลี้ยงปลา	16	24.62
ค้าขาย	14	21.54
รับจ้าง	6	9.23
ทำสวนผลไม้	16	24.62
เลี้ยงไก่	8	12.30
เลี้ยงวัวนม	2	3.07
เพาะพันธุ์ไม้ประดับ	1	1.54
<u>อาชีพก่อนมาเลี้ยงปลา</u>		
เลี้ยงปลามาแต่ดั้งเดิม	6	9.23
ทำนา	33	50.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำสวนผลไม้	3	4.62
รับจ้าง	6	9.23
ค้าขาย	10	15.38
รับราชการ	5	7.69
เรียนหนังสือ	1	1.54
รับเหมาก่อสร้าง	1	1.54
<u>ประสบการณ์การเลี้ยงปลา</u>		
1-5 ปี	25	38.46
6-10 ปี	23	35.38
11-15 ปี	12	18.46
16-20 ปี	3	4.62
21-25 ปี	2	3.08
ประสบการณ์การเลี้ยงปลาเฉลี่ย 8.29 ปี		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5.08	
พิสัย	1-23	
<u>ลักษณะการถือครองที่ดิน</u>		
เป็นของตนเอง	28	45.08
เป็นที่เช่า	35	53.85
ญาติพี่น้อง	2	3.07
<u>ขนาดการใช้ที่ดินทำการเลี้ยงปลา</u>		
1-10 ไร่	27	41.54
11-20 ไร่	25	38.46
21-30 ไร่	8	12.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
31-40 ไร่	3	4.62
41-50 ไร่	1	1.54
61-70 ไร่	1	1.54
ขนาดการใช้ที่ดินเลี้ยงปลาเฉลี่ย	15.82 ไร่	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.58	
พิสัย	2-70	

จากการศึกษาถึงสภาพพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกร (ตารางที่ 3) พบว่า เกษตรกรที่เป็นชายมีจำนวน 52 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 80.00 มีส่วนน้อยที่เกษตรกรเป็นเพศหญิง และมีอายุโดยเฉลี่ย 41.46 ปี

ภูมิลำเนาเดิมของเกษตรกรมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องที่เขตลาคกระบัง จำนวน 53 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 81.84 และย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 17 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.46 เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีถิ่นฐานเดิมอยู่ในท้องที่เขตนี้นี้ และมีบางส่วนเท่านั้นที่ย้ายมาจากที่อื่น

การนับถือศาสนาของเกษตรกรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งมีจำนวน 62 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 95.38 และนับถือศาสนาคริสต์จำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.62

เชื้อชาติและสัญชาติของเกษตรกร มีเชื้อชาติและสัญชาติไทย มีจำนวน 65 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์เต็ม ส่วนเชื้อชาติและสัญชาติอื่น ๆ ไม่มีปรากฏ

สภาพการสมรสของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรที่เป็นโสดจำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23 แต่งงานแล้วจำนวน 59 คน เป็นอัตราร้อยละ 90.77 จะเห็นว่าส่วนใหญ่เกษตรกรจะแต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน

ระดับการศึกษา เกษตรกรที่ไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ

1.54 ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 25 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 38.46 ได้รับการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 44.62 ได้รับการศึกษาระดับ
อนุปริญญา จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23 และได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน
4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.15 ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและ
รองลงมาคือระดับประถมศึกษา

จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว เกษตรกรที่มีสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 2-4 คน
มีจำนวน 25 ครอบครัว คิดเป็นอัตราร้อยละ 38.46 ที่มีสมาชิกระหว่าง 5-7 คน มีจำนวน
36 ครอบครัว คิดเป็นอัตราร้อยละ 55.38 มีสมาชิกระหว่าง 8-10 คน มีจำนวน 4 ครอบครัว
คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.16 และจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ย 5.14

จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวที่เป็นแรงงานในการเลี้ยงปลามีสมาชิก 1-3 คน
จำนวน 63 ครอบครัว คิดเป็นอัตราร้อยละ 96.92 มีสมาชิก 4-6 จำนวน 2 ครอบครัว คิดเป็น
อัตราร้อยละ 3.08 และจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวที่เป็นแรงงานเลี้ยงปลาเฉลี่ย 1.82

อาชีพหลักของเกษตรกร พบว่า มีการทำนาเป็นอาชีพหลักจำนวน 3 คน คิดเป็น
อัตราร้อยละ 4.62 เลี้ยงปลาจำนวน 49 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 75.38 รับราชการ จำนวน
5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.69 ค้าขาย จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23 และรับ
จ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.08

อาชีพรองของเกษตรกรมีการทำนา จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.08
เลี้ยงปลา จำนวน 16 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.62 ค้าขาย จำนวน 14 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ
21.54 รับจ้างจำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23 ทำสวนผลไม้ จำนวน 16 คน
คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.62 เลี้ยงไก่จำนวน 8 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 12.30 เลี้ยงวัวนม
จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.07 เพาะพันธุ์ไม้ประดับ จำนวน 1 คน

อาชีพก่อนที่เกษตรกรจะมาเลี้ยงปลา พบว่า มีการเลี้ยงปลามาแต่ดั้งเดิม จำนวน
6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23 ทำนาจำนวน 33 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 50.77 ทำสวน
ผลไม้ จำนวน 3 คนคิดเป็นอัตราร้อยละ 4.62 รับจ้างจำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.23
ค้าขาย จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.38 รับราชการจำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ
7.69 เรียนหนังสือจำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 รับเหมาก่อสร้าง จำนวน
1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาโดยเฉลี่ย 8.29 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.02 และค่าพิสัย 1-23 ปี

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรที่ใช้เลี้ยงปลา เป็นของตนเอง จำนวน 28 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 43.08 เป็นที่เช่าจำนวน 35 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 53.85 เป็นของญาติพี่น้อง จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.07

ส่วนขนาดการใช้ที่ดิน ทำการเลี้ยงปลาของเกษตรกรมีขนาดการใช้ที่ดินเลี้ยงปลาเฉลี่ย 15.82 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.58 และค่าพิสัย 2-70 ไร่

ตอนที่ 2 สภาพการเลี้ยงปลาของเกษตรกร

ตารางที่ 4 สภาพการเลี้ยงปลา

N = 65

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>แหล่งซื้อลูกปลา</u>		
เจ้าของบ่อเพาะฟัก	61	93.85
พ่อค้าลูกปลา	4	6.15
<u>ความคิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เอง</u>		
คิด	5	7.69
ไม่คิด	60	92.31
<u>สาเหตุที่ไม่คิดเพาะลูกปลาใช้เอง</u>		
ไม่มีเวลาเพียงพอ	20	30.77
ท้องใช้ทุนมาก	10	15.38
ไม่มีความรู้ความชำนาญพอ	12	18.46
ไม่พร้อม	8	12.31
ไม่สะดวก	10	15.38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>การเลี้ยงไก่ชนบ่อปลา</u>		
ไม่มี	55	84.62
มี	10	15.38
<u>ระยะเวลาในการเลี้ยงปลา</u>		
10 เดือน	29	44.62
12 เดือน	55	53.84
14 เดือน	1	1.54
ระยะเวลาเลี้ยงเฉลี่ย	11.14 เดือน	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.06	
พิสัย	10-14	
<u>หลักในการตัดสินใจอาหาร</u>		
สังเกตจากผู้เฒ่าเฒ่าในซอย	15	23.08
จากความรู้เดิมของบรรพบุรุษ	12	18.46
จากประสบการณ์ของตน	38	58.46
<u>การหาอาหารมาเลี้ยงปลา</u>		
ผลิตเอง	2	3.08
ซื้อ	52	80.00
ผลิตเองบางส่วนและซื้อบางส่วน	11	16.92

จากการศึกษาถึงสภาพการเลี้ยงปลา (ตารางที่ 4) พบว่า แหล่งซื้อลูกปลาของเกษตรกรนั้นซื้อลูกปลาจากเจ้าของบ่อเพาะฟักจำนวน 61 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 93.65 จากพ่อค้าลูกปลานจำนวน 4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.15 จะเห็นได้ว่าแหล่งซื้อลูกปลาของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากเจ้าของบ่อเพาะฟัก ซึ่งอยู่ในท้องถิ่นเขตลาดกระบังนั่นเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เองของเกษตรกรนั้นมีความคิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เอง จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.69 และไม่คิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เอง จำนวน 60 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 92.31 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เอง ทั้งนี้สาเหตุเพราะว่า เกษตรกรไม่มีเวลาเพียงพอ จำนวน 20 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 30.77 ต้องใช้ทุนมาก จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.38 ไม่มีความรู้ความชำนาญพอจำนวน 12 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.46 ไม่พร้อมจำนวน 8 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.31 ไม่สะดวกจำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.38

ส่วนการเลี้ยงไกบนบ่อปลา พบว่าไม่มีการเลี้ยงไกบนบ่อปลา จำนวน 55 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 84.52 มีการเลี้ยงไกบนบ่อปลา จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.38

ระยะเวลาในการเลี้ยงปลา พบว่า เกษตรกรใช้เวลาในการเลี้ยง 10 เดือน จำนวน 29 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 44.62 ใช้เวลาเลี้ยง 12 เดือน จำนวน 35 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 53.84 ใช้เวลาเลี้ยง 14 เดือน จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.06 พิสัย 10-14 เดือน

หลักในการตัดสินใจให้อาหารปลา เกษตรกรมีหลักในการให้อาหารโดยใช้หลักจากที่ผู้เฒ่าเขาใช้อยู่ จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 23.08 จากความรู้เดิมของบรรพบุรุษ จำนวน 12 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.46 จากประสบการณ์ของตนเองจำนวน 38 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 58.46 จะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีหลักในการตัดสินใจให้อาหารปลาโดยใช้ประสบการณ์ของตนเองที่ได้เลี้ยงมา

การหาอาหารมาเลี้ยงปลา เกษตรกรได้อาหารปลามาโดยการผลิตเองจำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.08 ซื้อจำนวน 52 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 80.00 ผลิตเองบางส่วนและซื้อบางส่วน จำนวน 11 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.92

จากการศึกษาถึงต้นทุนและรายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา (ตารางที่ 5) พบว่า มีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 4,681.74 บาท มีต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,054.15 บาท มีต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ 5,735.89 บาท

ตอนที่ 3 ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาน้ำจืด

ตารางที่ 5 ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาต่อรุ่นเฉลี่ยต่อไร่

N = 65

รายการ	มูลค่า (บาท)
ต้นทุนผันแปร	4,681.74
ต้นทุนคงที่	1,054.15
ต้นทุนทั้งหมด	5,735.89
รายได้ทั้งหมด	8,191.13
รายได้สุทธิ	3,509.39
กำไรสุทธิ	2,455.24

ทางตามรายได้ พบว่ามีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 8,191.13 บาท มีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 3,509.39 บาท และมีกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,455.24 บาท

ตารางที่ 6 การใช้จ่าย ฐานะความเป็นอยู่และแหล่งเงินกู้ของเกษตรกร

N = 65

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>รายได้นำไปใช้จ่าย</u>		
ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของ		
ครอบครัว	39	60.00
ค่าใช้จ่ายหนี้สินที่มีอยู่	1	1.54
นำไปลงทุนต่าง ๆ	25	38.46
<u>ความมั่นคง</u>		
สร้างความมั่นคงได้ดีมาก	5	7.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สร้างความมั่นคงได้ดี	33	50.77
สร้างความมั่นคงได้ค่อนข้างดี	24	36.92
ไม่ค่อยมีความมั่นคง	3	4.62
แหล่งเงินทุน		
ญาติพี่น้อง	4	6.15
พ่อค้า	1	1.54
ธกส.	15	20.08
ธนาคารพาณิชย์	1	1.54
สหกรณ์การเกษตร	7	10.77

รายได้ของเกษตรกรที่ได้รับจากการเลี้ยงปลาได้นำไปใช้จ่ายเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครอบครัว จำนวน 39 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 60.00 ชดใช้หนี้สินที่มีอยู่จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 และนำไปลงทุนต่าง ๆ จำนวน 25 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 38.46

ความมั่นคงของรายได้ในครอบครัวเกษตรกรจากการเลี้ยงปลา พบว่า สร้างความมั่นคงได้ดีมาก จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.69 สร้างความมั่นคงได้ดี จำนวน 33 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 50.77 สร้างความมั่นคงได้ค่อนข้างดี จำนวน 24 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.92 ไม่ค่อยมีความมั่นคงจำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.62

สำหรับแหล่งเงินทุน พบว่าเกษตรกรกู้เงินจากญาติพี่น้องจำนวน 4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.15 จากพ่อค้าจำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 จาก ธกส. จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.08 จากธนาคารพาณิชย์ 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 และจากสหกรณ์การเกษตร จำนวน 7 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ภาวะการตลาดปลาน้ำจืด

ตารางที่ 7 ภาวะการตลาด

N = 65		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ประเภทพ่อค้าที่มารับซื้อปลา</u>		
พ่อค้ารวบรวมในท้องที่	44	67.69
พ่อค้ารวบรวมต่างท้องที่	19	29.23
องค์การสะพานปลา	2	3.08
<u>ลักษณะการขายปลา</u>		
-ขายให้กับพ่อค้าประจำโดยมีขอผูกพัน		
ตกลงซื้อขายเป็นประจำ	1	1.54
พ่อค้าเป็นหนี้	1	1.54
-ขายให้พ่อค้าโดยไม่มีขอผูกพัน		
พ่อค้ามาซื้อที่ฟาร์ม	39	60.00
เจ้าของฟาร์มไปบอกขายให้		
กับพ่อค้า	22	33.85
นำไปส่งขายเอง	2	3.07
<u>การกำหนดราคาปลา</u>		
พ่อค้าเป็นผู้กำหนด	28	43.08
ขายตามราคาที่ตกลงกัน	37	56.92
<u>ความคิดเห็นที่มีต่อพ่อค้าคนกลาง</u>		
รู้สึกธรรมดา	35	53.80
ค่อนข้างเอาเปรียบในเรื่องกำหนด		
ราคา	28	43.08
เอาเปรียบมากในเรื่องการกำหนด		

เอกสารนี้เป็นราคาที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

N = 65

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>วิธีการตรงกับพ่อค้าคนกลาง</u>		
ชายผลผลิตคราวละมาก ๆ กับพ่อค้า		
ประจำที่สนิทกัน	15	23.08
ไม่มีวิธีการใด ๆ	45	69.23
ขายให้กับพ่อค้าที่ให้ราคาแพง	2	3.07
ทยอยขายจำนวนไม่มากนัก	1	1.54
นำลงขายเอง	2	3.07

จากการศึกษาถึงภาวะการตลาดปลาน้ำจืด (ตารางที่ 7) พบว่า ประเภทพ่อค้าที่มารับซื้อปลาเป็นพ่อค้ารวบรวมในท้องที่ จำนวน 44 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 67.69 พ่อค้ารวบรวมต่างท้องที่ จำนวน 19 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 29.23 องค์การสะพานปลา จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.08 พ่อค้าที่มารับซื้อปลาจากเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นพ่อค้ารวบรวมในท้องที่ รองลงมาได้แก่พ่อค้ารวบรวมต่างท้องที่ ซึ่งเป็นพ่อค้าจากต่างจังหวัด เช่น ทางภาคอีสาน และภาคเหนือ

ลักษณะการขายปลาของเกษตรกร มีลักษณะการขายโดยขายให้กับพ่อค้าประจำโดยมีข้อมูลผันตกลงซื้อขายเป็นประจำ จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 พ่อค้าเป็นหนี้จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 ขายให้กับพ่อค้าโดยไม่มีข้อมูลผัน พ่อค้ามาซื้อที่ฟาร์ม จำนวน 39 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 60.00 เจ้าของฟาร์มไปบอกขายให้กับพ่อค้าจำนวน 22 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 33.85 และเกษตรกรนำไปส่งขายเอง 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.07 จะเห็นว่าลักษณะการขายของเกษตรกรส่วนใหญ่มีลักษณะการขายให้กับพ่อค้าโดยไม่มีข้อมูลผันเนื่องจากพ่อค้ามาซื้อที่ฟาร์มหรือ เจ้าของฟาร์มไปบอกขายให้กับพ่อค้าด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดราคาปลา พ่อค้าเป็นผู้กำหนดจำนวน 28 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 43.08 ชายตามที่ตกลงกันระหว่างพ่อค้ากับเกษตรกรจำนวน 37 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 56.92

ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อพ่อค้าคนกลางโดยมีความรู้สึกธรรมดาต่อพ่อค้าคนกลางจำนวน 35 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 53.00 มีความคิดเห็นค่อนข้างเอาเปรียบในเรื่องกำหนดราคาจำนวน 28 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 43.08 และมีความคิดเห็นว่าพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบมากในเรื่องกำหนดราคา จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.07

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา

N = 65

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ปัญหาเกี่ยวกับการผลิต</u>		
ไม่มีปัญหา	47	72.31
มีปัญหา		
- ปลาโตไม่โตขนาด	13	20.00
- ขโมย	5	7.69
<u>ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด</u>		
ไม่มีปัญหา	46	70.77
มีปัญหา		
- ราคาไม่ยุติธรรม	16	24.61
- ราคาไม่แน่นอน	3	4.62
<u>ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม</u>		
ไม่มีปัญหา	58	89.23
มีปัญหา		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

N = 65

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- น้ำไม่เพียงพอ	4	6.15
- การเพิ่มขึ้นของชุมชน	3	4.62
<u>ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน</u>		
ไม่มีปัญหา	63	96.92
มีปัญหา		
- ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	1	1.54
- เงินทุนมีน้อย	1	1.54

1. ปัญหาเกี่ยวกับการผลิต

จากการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับการผลิตพบว่า เมื่อเกษตรกรเลี้ยงปลาติดต่อกันหลายรุ่น ทำให้ปลาไม่ค่อยโตตามขนาดต้องเพิ่มระยะเวลาในการเลี้ยงขึ้นอีก

2. ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด ราคาปลาที่เกษตรกรขายได้ยังต่ำและราคาไม่แน่นอน

3. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาถึงปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาที่น้อยมากจะมีบ้างก็เกี่ยวกับ น้ำไม่เพียงพอและการเพิ่มขึ้นของชุมชน

4. ปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน

จากการศึกษาถึงเรื่องเงินทุน พบว่า ส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรไม่มีปัญหาเงินทุนส่วนใหญ่เป็นทุนของตนเอง ทั้งนี้เพราะว่าเกษตรกรเลี้ยงปลามานานหลายปี เงินทุนที่ใช้ในการลงทุนจึงอยู่ตัว

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

สภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชายคือประมาณร้อยละ 80.00 มีอายุเฉลี่ย 41.46 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในท้องที่เขตลาคกระบัง เกษตรกรส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีเชื้อชาติและสัญชาติไทย สถานภาพการสมรสของเกษตรกรแต่งงานแล้ว การศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาและจบชั้นประถมศึกษาคือประมาณร้อยละ 44.62 และ 38.46 จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวและจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานเลี้ยงปลาในครอบครัวมีค่าเฉลี่ย 5.14 คน และ 1.82 คน อาชีพหลักคือเลี้ยงปลา คิดเป็นร้อยละ 75.38 อาชีพเดิมจะทำนามาก่อน คือประมาณร้อยละ 50.77 สำหรับประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาของเกษตรกร อยู่ช่วงระหว่าง 1-5 ปีและ 6-10 ปี คือประมาณร้อยละ 38.46 และ 35.38 ลักษณะการถือครองที่ดินจะเป็นที่เช่า รองลงมาเป็นเจ้าของตนเอง ขนาดการใช้ที่ดินในการเลี้ยงปลามีค่าเฉลี่ย 15.82 ไร่

สภาพการเลี้ยงปลา

จากการศึกษาพบว่าแหล่งซื้อพันธุ์ลูกปลาของเกษตรกรมาจากเจ้าของบ่อเพาะฟักซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในท้องที่เขตลาคกระบัง สำหรับความคิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เองนั้นเกษตรกรร้อยละ 92.31 ไม่คิดที่จะเพาะลูกปลาใช้เอง ทั้งนี้เพราะว่าไม่มีเวลาเพียงพอ ไม่มีความรู้ความชำนาญพอ ต้องใช้ทุนมากไม่สะดวกและไม่พร้อมที่จะทำ ส่วนการเลี้ยงไก่และสุกรบนบ่อปลา พบว่าการเลี้ยงไกบนบ่อปลาเพียงอย่างเดียว มีเพียงร้อยละ 15.38 ระยะเวลาในการเลี้ยงปลาโดยเฉลี่ย 11.14 เดือน หลักในการตัดสินใจเกี่ยวกับการให้อาหารปลาของเกษตรกรจะมีหลักในการตัดสินใจเกี่ยวกับการให้อาหารปลาของเกษตรกรจะมีหลักในการให้อาหารตามประสบการณ์ของตนเองที่เคยเลี้ยงมาและอาหารปลาจะซื้อมาเป็นส่วนมาก

ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาตอรุน

จากการศึกษาถึงต้นทุนของการเลี้ยงน้ำจืดซึ่งแบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ พบว่ามีต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 4,681.74 บาท มีต้นทุนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คงที่เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,054.15 บาท เมื่อรวมต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 5,735.89 บาท

ส่วนรายได้ที่เกษตรกรได้รับต่อรุ่น พบว่า เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 8,191.13 บาท มีรายได้อัตราเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 3,509.39 บาท เมื่อหักต้นทุนรวมแล้วมีกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,455.24 บาท

รายได้ที่ได้รับจากการเลี้ยงปลา ส่วนใหญ่นำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รองลงมา นำไปลงทุนต่าง ๆ ตามความมั่นคงของรายได้ของครอบครัวจากการเลี้ยงปลา พบว่า การเลี้ยงปลาสามารถสร้างความมั่นคงได้ดี รองลงมาสร้างความมั่นคงค่อนข้างดีคือประมาณร้อยละ 50.77 และ 36.92

ส่วนแหล่งเงินทุน เกษตรกรจะกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรคือ ประมาณร้อยละ 20.08

ภาวะการตลาด

จากการศึกษาภาวะการตลาดปลาบ้ำจืด พบว่าประเภทพอลคาที่มีรับซื้อปลาจาก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นพ่อค้ารวบรวมในท้องที่ รองลงมาเป็นพ่อค้ารวบรวมต่างท้องที่คือประมาณ ร้อยละ 67.69 และ 29.23 ลักษณะการขายปลาจะขายให้กับพ่อค้าโดยไม่มีพ่อค้าคนกลางมาซื้อที่ฟาร์ม รองลงมาเจ้าของฟาร์มไปบอกขายให้กับพ่อค้า คือประมาณร้อยละ 60.00 และ 33.85 การกำหนดราคาปลาขายตามราคาที่ตกลงกัน รองลงมาพอลคาเป็นผู้กำหนด สำหรับความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อพ่อค้าคนกลาง ส่วนใหญ่มีความรู้สึกธรรมดา รองลงมามีความคิดว่า พ่อค้าคนกลางค่อนข้างเอาเปรียบในเรื่องกำหนดราคา คือประมาณร้อยละ 53.80 และ 43.08 ส่วนวิธีการต่อรองกับพ่อค้าคนกลางส่วนใหญ่ไม่มีวิธีการใด

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลาส่วนใหญ่แล้วไม่ค่อยมีปัญหา สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตจะมีบ้างก็เกี่ยวกับปลาไม่ค่อยโตเมื่อเลี้ยงติดต่อกันหลายรุ่น ส่วนการตลาดพบว่าราคาปลาไม่ยุติธรรมและไม่แน่นอน ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีปัญหาน้อยมาก ส่วนเรื่องเงินทุนส่วนมากเกษตรกรไม่มีปัญหาเพราะมีทุนเป็นของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 65 ราย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหาทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของเกษตรกรมีความรู้และประสบการณ์ ในการเลี้ยงปลามาก่อนแต่ในการผลิตก็มีปัญหาในเรื่องปลาโตช้า เมื่อมีการเลี้ยงติดต่อกันหลายรุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกิดจากดินเป็นกรด บ่อต้นเขิน ทำให้พื้นที่บ่อนอยลง ดังนั้นเมื่อเกษตรกรจับปลาต่อรุ่นได้แล้ว ควรที่จะมีการปรับปรุงบ่อใหม่ทุกครั้ง ในเรื่องของราคาปลาที่ขายไปนั้นเกษตรกรยังเห็นว่ายังได้ราคาไม่ยุติธรรมและราคาก็ไม่แน่นอน

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาด้วยกันนั้น เกษตรกรจะมีการติดต่อปรึกษาหารือกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น ปรึกษาเรื่องการผลิต ปรึกษาเรื่องการปรับปรุงวิธีการผลิต ปรึกษาเรื่องการขายผลผลิต ปรึกษาเรื่องราคาปลา และให้ยืมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้โดยนาน ๆ ครั้ง จึงจะมีการติดต่อกันสักครั้ง บางทีก็ไม่เคยติดต่อปรึกษาหารือกันเลยมีส่วนน้อยจะมีการติดต่อปรึกษาหารือกันบ่อย ๆ ดังนั้นเกษตรกรควรที่จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในท้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครขึ้นมา ซึ่งจะช่วยให้การส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกรได้ง่ายและสะดวกขึ้น รวมทั้งยังสามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินที่เสียดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตที่สำคัญเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้เลี้ยงปลาซึ่งกันและกันได้ ทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคามากขึ้น ลดปัญหาการขายปลาตัดราคากันเอง ผลประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับสมาชิกของกลุ่มโดยทั่วไป

สำหรับความคิดของเกษตรกรในเรื่องที่จะเปลี่ยนอาชีพจากการเลี้ยงปลาไปทำอาชีพอื่นนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่คิดที่จะเปลี่ยนอาชีพ การเลี้ยงปลาไปทำอย่างอื่น เพราะยังเห็นว่าอาชีพการเลี้ยงปลายังสร้างรายได้ดีพอสมควรให้กับครอบครัวและยังมีความเหมาะสมที่จะเลี้ยงปลาในท้องที่เขตนี้อยู่ ส่วนความคิดของเกษตรกรที่จะปรับปรุงกิจการเลี้ยงปลานั้นส่วนใหญ่ยังมีความคิดที่จะปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เช่น เพิ่มพื้นที่บ่อ เพิ่มปริมาณอาหาร จัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้และใช้เทคนิคการเลี้ยงสมัยใหม่

ในส่วนของรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประมง ยังไม่ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในท้องที่เขตน้อย่างเต็มที่ ดังนั้นทางรัฐบาลควรที่จะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประมงขึ้นมา หรือควรที่จะมีบทบาทในการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในท้องที่เขตภาคกระบี่ กรุงเทพมหานคร หรือควรให้ความสนใจที่จะมาช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษาค้นคว้าความรู้ทางวิชาการเพื่อที่จะได้ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงปลาที่ถูกต้องตลอดจนจะได้นำไปศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาเพื่อพัฒนาและเจริญก้าวหน้าต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา พุฒิกรและวารุภรณ์ ทองซึ้ง. 2526. เศรษฐกิจการผลิตปลาในกระชังที่จังหวัดนครสวรรค์. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 88, ฝ่ายเศรษฐกิจการผลิตปลุ่สัตว์และสัตว์น้ำ, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร, กรมประมง.
- ประเสริฐ โตจันทร์. 2524. การวิเคราะห์กิจการผลิตปลาตกคานในจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2522. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรศักดิ์ อรุณศิริพร. 2528. ศึกษาประสิทธิภาพการใช้อุ้ปัจจัยการผลิตปลาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: ปัญหาพิเศษ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พร้อมพร ตาลกุล. 2531. การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปลากระชังในประเทศไทยปีการผลิต 2528. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาณุ เทวรัตน์มณีกุล และคณะ. 2523. การเลี้ยงปลาในกระชัง. เอกสารเผยแพร่ฉบับที่ 1/2525 งานพัฒนาการเลี้ยงปลาในกระชังโครงการพัฒนาการเลี้ยงปลาในประเทศไทย, กรมประมง.
- วารางคณา พนมเสริฐ. 2529. การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตปลาในกระชังในอำเภอบางปะหันพระนครศรีอยุธยา ปี 2528. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศักดิ์ชัย ชูโชติ. 2530. การเลี้ยงปลาน้ำจืด. กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมคิด ทักพณณา และคณะ. 2519. เศรษฐกิจการผลิตปลาน้ำจืดในบางท้องถิ่นของประเทศไทย 2518. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะเทือน ปิ่นน้อย. 2523. เศรษฐกิจการผลิตและการตลาดปลานิลในเขตอำเภอบางกะปิ.
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2530. สถิติการเกษตรของ
ประเทศไทยปีเพาะปลูก 2529/30. เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ 134:
กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงปลาน้ำจืดใน
ห้องที่เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปี 2531/32

คำแนะนำ ทำเครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้เลี้ยงปลา

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ชื่อ
ภูมิลำเนาปัจจุบันเลขที่ หมู่ ตำบล.....
อำเภอ จังหวัด กรุงเทพมหานคร
4. ภูมิลำเนาเดิม
() อยู่ในห้องที่เขตลาดกระบัง
() ย้ายมาจากที่อื่น (ระบุ)
5. ศาสนาที่นับถือ
() พุทธ
() อิสลาม
() คริสต์
() อื่น ๆ (ระบุ)
6. เชื้อชาติ สัญชาติ
7. สภาพการสมรส
() โสด
() แต่งงานแล้ว
() หย่าร้าง () อื่น ๆ (ระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ระดับการศึกษา

- () ไม่ได้เรียนหนังสือ
- () จบชั้นประถมศึกษา
- () จบชั้นมัธยมศึกษา
- () อนุปริญญา
- () ปริญญาตรีขึ้นไป
- () อื่น ๆ (ระบุ)

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด คน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย)

10. จำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นแรงงานเลี้ยงปลา คน (รวมผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย)

11. อาชีพหลักของท่านในปัจจุบันคือ

- () ทำนา
- () เลี้ยงปลา
- () รับราชการ
- () ค้าขาย
- () รับจ้าง
- () อื่น ๆ (ระบุ)

12. อาชีพรองของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)

- () ทำนา
- () เลี้ยงปลา
- () รับราชการ
- () ค้าขาย
- () รับจ้าง
- () อื่น ๆ (ระบุ)

13. ก่อนที่ท่านจะมาทำการเลี้ยงปลาท่านเคยประกอบอาชีพใด

- () เลี้ยงปลามาแต่ดั้งเดิม
- () ทำนา
- () ทำสวนผลไม้
- () รับจ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () รับราชการ
 () อื่น ๆ (ระบุ)
- 14 ท่านมีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลามานาน ปี
- 15 ที่ดินที่ท่านใช้ในการเลี้ยงปลา
- () เป็นของตนเอง ... ไร่ จำนวน ... บ่อ ขนาดบ่อละไร่
 () เป็นที่เช่า ไร่ จำนวน ... บ่อ ขนาดบ่อละ ไร่
 ค่าเช่าไร่ละ.....บาท/ปี
 () ของญาติพี่น้อง ไร่ จำนวน ... บ่อ ขนาดบ่อละ ไร่
 รวมทั้งหมด ไร่ จำนวน บ่อ
- 16 ธุรกิจการเลี้ยงปลาของท่านเป็นลักษณะ
- () ส่วนตัว
 () ห้างหุ้นส่วน
 () อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 สภาทหารเลี้ยงปลา

1. ชนิดของปลาที่เลี้ยงเป็นปลานิลชนิดไหน
- () สวาย () จีน
 () นิล () ตุ๊ก
 () ยี่สก () ซอน
 () ตะเพียน () ไน
 () อื่น ๆ (ระบุ)
2. ท่านซื้อลูกปลามาจากแหล่งใด
- () เจ้าของบ่อเพาะพัก อำเภอ จังหวัด
- () หอการค้า อำเภอ จังหวัด
- () เเพาะเอง
- () อื่น ๆ (ระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3 ท่านคิดจะเพาะปลูกปลาใช้เองหรือไม่
- () คิด
- () ไม่คิด เพราะ
- 4 ท่านเลี้ยงสุกรและไก่บนบ่อปลาหรือไม่
- () ไม่มี
- () มี (ระบุ)
- 5 ท่านให้อาหารปลาวันละ ครั้ง ครั้งละ ก.กก/บ่อ
- 6 การตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนอาหารที่ให้ดังกล่าว ท่านมีลักษณะการอย่างไร
- () จากการที่ผู้อื่นเขาให้อยู่
- () จากคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ราชการ
- () จากคำแนะนำของลุงบรรจอาหารปลา
- () จากความรู้เดิมของบรรพบุรุษ
- () อื่น ๆ (ระบุ)
7. ท่านได้อาหารปลาโดยวิธีใด
- () ผลิตเอง
- () ซื้อ
- () ผลิตเองบางส่วนและซื้อบางส่วน
- () อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 3 ต้นทุนและรายได้จากการเลี้ยงปลาตอรุณ

1. ต้นทุนการผลิต

ปัจจัยการผลิต	จำนวน	ราคาต่อหน่วย	อายุการใช้งาน	มูลค่า	หมายเหตุ
1. ค่าภาษีที่ดิน					
2. ค่าสร้างบ่อ					
3. ค่าอาหารปลา					
4. ค่ายารักษาโรค					
5. ค่าปุ๋ยขาว					
6. ค่าปุ๋ยคอก					
7. ค่าขนส่ง					
8. แรงงาน					
ก. แรงงานในครัวเรือน	คน				
ข. แรงงานจ้าง					
- ประจำ (ต่อเดือน)	คน	บ./คน			
- ชั่วคราว (ตอรุณ)	คน	บ./คน			
	วัน	บ./คน			
9. วัสดุและอุปกรณ์					
ก. เครื่องสูบน้ำ					
ข. มอเตอร์					
ค. น้ำมัน	ลิตร				
ง. อวน, ตาข่าย					
จ. ถังใส่ปลา. แข็ง					
10. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					
ก. _____					
ข. _____					
ค. _____					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การปล่อยพันธุ์ปลาและผลผลิตในรอบปี

ชนิด	ปริมาณปล่อย		ระยะเวลาในการเลี้ยง (เดือน)	จำนวนครั้งที่จับในรอบปี		ผลผลิตต่อรุ่น			
	ตัว	บ./ตัว		ครั้ง	ครั้งละ (กก.)	ขนาดปลาตัวต่อ ก.ก.	น.น.ทั้งหมด (ก.ก.)	ราคาต่อ ก.ก.(บาท)	มูลค่า (บาท)
) สวาย									
) นิล									
) ยี่สก									
) ตะเพียน									
) ไน									
) จิ้น									
) ดุก									
) ช่อน									
) อื่น ๆ (ระบุ)									

3. ปัจจุบันรายได้ของท่านได้ใช้จ่ายไปในส่วนไหนมากที่สุด

- () ค่าศึกษาเล่าเรียนบุตร
- () ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของครอบครัว
- () ชดใช้หนี้สินที่มีอยู่
- () นำไปลงทุนต่าง ๆ
- () ค่าใช้จ่ายด้านสังคม
- () อื่น ๆ (ระบุ)

4. ท่านคิดว่าอาชีพการทำบ่อเลี้ยงปลาสร้างความมั่นคงให้กับรายได้ของครอบครัวมากน้อยเพียงใด

- () สร้างความมั่นคงได้ดีมาก
- () สร้างความมั่นคงได้ดี
- () สร้างความมั่นคงค่อนข้างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

() ไม่ค่อยมีความมั่นคง

ตอนที่ 4 การตลาด

1. ประเภทพ่อค้าที่มาซื้อปลาจากท่าน

- () พ่อค้ารวบรวมในท้องที่
- () พ่อค้ารวบรวมต่างท้องที่ (ระบุ)
- () ร้านค้า, ภัตตาคาร
- () อื่น ๆ (ระบุ)

2. ลักษณะการขาย

- () ขายให้กับพ่อค้าประจำโดยมีขอกผูกพัน
- () ตกลงซื้อขายกันอยู่เป็นประจำ
- () พ่อค้าเป็นเจ้านิ
- () ขายให้พ่อค้าโดยไม่มีขอกผูกพัน
- () พ่อค้ามาซื้อปลาที่ฟาร์ม
- () การประมูล
- () เจ้าของฟาร์มไปบอกขายให้กับพ่อค้า
- () อื่น ๆ (ระบุ)

3. การกำหนดราคา

- () พ่อค้าเป็นผู้กำหนด
- () ขายตามราคาที่ตั้งไว้
- () อื่น ๆ (ระบุ)

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อผลผลิตปลาของท่าน

- () เป็นผู้ที่มีพระคุณ
- () รู้สึกธรรมดา
- () ค่อนข้างเอาเปรียบในเรื่องการกำหนดราคา
- () เอาเปรียบมากในเรื่องการกำหนดราคา
- () อื่น ๆ (ระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านใช้วิธีการใดบ้างเพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางในปัจจุบัน

- () จัดตั้งเป็นกลุ่มรวบรวมขาย
- () ขายผลผลิตคราวละมาก ๆ กับพ่อค้าประจำที่สนิทสนมกัน
- () ไม่มีวิธีการใด
- () อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงปลา

1. ปัญหาเกี่ยวกับการผลิต

- (1)
- (2)
- (3)

2. ปัญหาเกี่ยวกับการตลาด

- (1)
- (2)
- (3)

3. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

- (1)
- (2)
- (3)

4. ท่านมีปัญหาเรื่องเงินทุน หรือไม่

- () ไม่มี
- () มี คือ
 - () ไม่มีแหล่งเงินทุน
 - () ดอกเบี้ยสูงเกินไป
 - () ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน
 - () อื่น ๆ (ระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ในกรณีการกู้เงินท่านกู้จากแหล่งใด

แหล่งเงินกู้	จำนวนเงินกู้ (บาท)	ดอกเบี้ยร้อยละ (บาท)	ใช้คืนเงินกู้แล้ว (บาท)	หนี้คงเหลือ (บาท)
() ญาติพี่น้อง
() มิตรสหาย
() นายทุนท้องถิ่น
() พ่อค้า
() ธกส.
() ธนาคารพาณิชย์
() อื่น ๆ
รวม
เฉลี่ย

ตอนที่ 6 ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เลี้ยงปลาด้วยกัน

ความสัมพันธ์	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
ปรึกษาเรื่องการซื้อปัจจัยการผลิต	()	()	()
ปรึกษาเรื่องการปรับปรุงวิธีการผลิต	()	()	()
ปรึกษาเรื่องการขายผลผลิต	()	()	()
ปรึกษาเรื่องราคาปลา	()	()	()
ให้ยืมอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้	()	()	()
อื่น ๆ	()	()	()

2. ท่านคิดจะเปลี่ยนอาชีพการทำบ่อเลี้ยงปลาหรือไม่

- () เปลี่ยน เพราะ
- () ไม่เปลี่ยน เพราะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ท่านคิดจะปรับปรุงกิจการฟาร์มเลี้ยงปลา หรือไม่

() ไม่คิด เพราะ

() คิดจะปรับปรุง

() เพิ่มพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา () เพิ่มปริมาณปลา

() เพิ่มปริมาณอาหาร () เพิ่มแรงงาน

() เพิ่มยารักษาโรค () ใช้เทคนิคสมัยใหม่

() จัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ () อื่น ๆ

4. เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเคยให้ความช่วยเหลือ หรือไม่

() ไม่เคย

() เคย

() ให้คำแนะนำวิธีการเลี้ยงสมัยใหม่

() แนะนำเรื่องราคาและการจำหน่ายปลา

() แจกจ่ายพันธุ์ปลา

() อื่น ๆ (ระบุ)

5. ท่านประสงค์จะขอให้รัฐช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง (เรียงลำดับความสำคัญ)

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้